

Bruselj, 21. marec 2022
(OR. en)

7439/22

JAI 379
MIGR 92
ASILE 34
SOC 176

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	21. marec 2022
Prejemnik:	generalni sekretar Sveta Evropske unije Jeppe TRANHOLM- MIKKELSEN

Št. dok. Kom.:	C(2022) 1806 final
Zadeva:	SPOROČILO KOMISIJE o operativnih smernicah za izvajanje Izvedbenega sklepa Sveta (EU) 2022/382 o ugotovitvi obstoja množičnega prihoda razseljenih oseb iz Ukrajine v smislu člena 5 Direktive 2001/55/ES in z učinkom uvedbe začasne zaščite

Delegacije prejmejo priloženi dokument C(2022) 1806 final.

Priloga: C(2022) 1806 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 21.3.2022
C(2022) 1806 final

SPOROČILO KOMISIJE

**o operativnih smernicah za izvajanje Izvedbenega sklepa Sveta (EU) 2022/382
o ugotovitvi obstoja množičnega prihoda razseljenih oseb iz Ukrajine v smislu člena 5
Direktive 2001/55/ES in z učinkom uvedbe začasne zaščite**

SPOROČILO KOMISIJE

o operativnih smernicah za izvajanje Izvedbenega sklepa Sveta (EU) 2022/382 o ugotovitvi obstoja množičnega prihoda razseljenih oseb iz Ukrajine v smislu člena 5 Direktive 2001/55/ES in z učinkom uvedbe začasne zaščite

Svet je 4. marca 2022 je sprejel Izvedbeni sklep Sveta (EU) 2022/382 o ugotovitvi obstoja množičnega prihoda razseljenih oseb iz Ukrajine v smislu člena 5 Direktive 2001/55/ES in z učinkom uvedbe začasne zaščite (v nadaljnjem besedilu: sklep Sveta)¹. Veljati je začel še isti dan.

Komisija je na podlagi nedavnih vprašanj držav članic o izvajanju sklepa Sveta in Direktive 2001/55/ES (v nadaljnjem besedilu: direktiva o začasni zaščiti) izpostavila več vprašanj, v zvezi s katerimi se ji zdi koristno pripraviti smernice za države članice. Ta vprašanja so zajeta v priloženih smernicah, na primer področje uporabe (osebe, ki so/niso zajete v sklepu Sveta, družinski člani) in vprašanje, kako obravnavati otroke, vključno z mladoletniki brez spremstva. Smernice obravnavajo tudi vprašanje pravice do prostega gibanja med državami članicami, evidentiranja in zagotavljanja informacij.

Te razmere so za države članice velik izziv, saj je prispelo že skoraj tri milijone oseb. Razmere se spreminjajo vsak dan. Te smernice morajo slediti razvoju dogodkov, zato jih bo treba posodablirati glede na sprotne izkušnje držav članic.

Smernice so torej živ dokument, ki se bo spreminjal in ga bo treba redno posodablirati na podlagi novih vprašanj, prejetih od držav članic, da se bodo odražale razmere na terenu in ustrezno upoštevale spreminjajoče se potrebe držav članic. Tem smernicam lahko sledijo podrobnejša priporočila o posameznih temah. Komisija namerava tudi redno posodablirati namensko spletno stran z informacijami za osebe, ki bežijo pred vojno v Ukrajini, s kakršnimi koli dodatnimi smernicami, ki bi jih države članice lahko potrebovale. Komisija se bo tudi mesečno sestajala z državami članicami, da bi razpravljala o vprašanjih, povezanih z razlago sklepa Sveta in Direktive 2001/55/ES.

Komisija je vzpostavila „**solidarnostno platformo**“ za usklajevanje operativnega odziva držav članic v skladu s členom 3(2) sklepa Sveta. Delovala bo skupaj z mrežo EU za pripravljenost na migracije in krizno upravljanje (v nadaljnjem besedilu: načrt) iz člena 3(1) sklepa Sveta, pri čemer bo upoštevala informacije o razmerah, prejete v okviru te mreže. Solidarnostna platforma bo zbirala informacije in proučevala potrebe, ugotovljene v državah članicah, ter usklajevala operativne nadaljnje ukrepe v odziv na te potrebe.

Solidarnostna platforma bo olajšala mobilizacijo ustreznih instrumentov EU, usklajevala solidarnostne dejavnosti z ugotovljenimi potrebami in na splošno usklajevala premeščanje oseb med državami članicami in po potrebi v tretje države v sodelovanju z agencijami EU in drugimi ustreznimi akterji.

Države članice so imenovali dve osebi; eno, ki bo nacionalna kontaktna točka s pristojnostjo odločanja, in drugo na operativni ravni. Vse informacije v zvezi s solidarnostno platformo in vsa dodatna vprašanja v zvezi z izvajanjem sklepa Sveta o teh smernicah je treba pošiljati v namenski poštni predal, o katerem so bile države članice že obveščene.

Komisija je leta 2020 v okviru predlogov pakta sprejela priporočilo za **načrt EU za pripravljenost na migracije in migracijske krize**. Njegov cilj je zagotoviti operativni okvir

¹ Izvedbeni sklep Sveta (EU) 2022/382 z dne 4. marca 2022 o ugotovitvi obstoja množičnega prihoda razseljenih oseb iz Ukrajine v smislu člena 5 Direktive 2001/55/ES in z učinkom uvedbe začasne zaščite.

za spremljanje in predvidevanje migracijskih tokov in migracijskih razmer, krepitev odpornosti ter organizacijo usklajenega situacijskega odzivanja na migracijsko krizo.

Komisija od začetka januarja 2022 tesno sodeluje z Evropsko službo za zunanje delovanje, ustreznimi agencijami EU in državami članicami v okviru mreže za pripravljenost na migracije in migracijske krize, da bi pripravila pregled ravni pripravljenosti na morebitno krizo. Sodelujoči v mreži se od začetka vojne v Ukrajini sestajajo dvakrat tedensko in stalno komunicirajo o dnevni skupni poročili o situacijskem zavedanju, da bi zagotovila usklajen odziv na izredne razmere na področju migracij, ki jih povzročajo taki dogodki.

Ta prizadevanja so v celoti usklajena z enotno ureditvijo EU za politično odzivanje na krize (IPCR), poročilo o načrtu pa je vključeno v tedensko celovito poročilo o situacijskem zavedanju in analizi (ISAA).

V načrtu bodo še naprej na voljo informacije o razmerah in združene vse pomembne informacije o upravljanju migracij v povezavi z rusko invazijo na Ukrajino, vključno z izvajanjem Direktive 2001/55/ES.

Namen teh **smernic** je pomagati državam članicam pri uporabi sklepa Sveta in Direktive 2001/55/ES² (v nadaljnjem besedilu: direktiva o začasni zaščiti) ter druge veljavne zakonodaje EU. Dopolnjujejo sporočilo Komisije z dne 2. marca 2022, ki določa operativne smernice za upravljanje zunanjih meja za poenostavitev prehajanja meja med EU in Ukrajino³.

² Direktiva Sveta 2001/55/ES z dne 20. julija 2001 o najnižjih standardih za dodelitev začasne zaščite v primeru množičnega prihoda razseljenih oseb in o ukrepih za uravnoteženje prizadevanj in posledic za države članice pri sprejemanju takšnih oseb (UL L 212, 7.8.2001, str. 12).

³ Sporočilo Komisije – Operativne smernice za upravljanje zunanjih meja za poenostavitev prehajanja mejah med EU in Ukrajino (C(2022) 1404, UL C 104I, 4.3.2022, str. 1).

1. OSEBE, KI UŽIVAJO ZAČASNO ZAŠČITO

Osebe, ki so upravičene dočasne zaščite ali ustrezne zaščite v skladu z nacionalnim pravom na podlagi Izvedbenega sklepa Sveta 2022/382 (v nadaljnjem besedilu: sklep Sveta)

V členih 2(1) in 2(2) sklepa Sveta so določene specifične skupine oseb, za katere se uporabljata začasna zaščita ali ustrezna zaščita v skladu z nacionalnim pravom.

V skladu s členom 2(1) sklepa Sveta se začasna zaščita iz Direktive 2001/55/ES uporablja za:

- (1) **ukrajinske državljane**, ki prebivajo v Ukrajini in so bili **24. februarja 2022 ali pozneje razseljeni, in njihove družinske člane**;
- (2) osebe brez državljanstva in državljane tretjih držav, razen Ukrajine, ki so bili pred 24. februarjem 2022 v Ukrajini **upravičeni do mednarodne zaščite ali enakovredne nacionalne zaščite** in ki so bili 24. februarja 2022 ali pozneje razseljeni, **ter njihove družinske člane**.

V skladu s členom 2(2) sklepa Sveta se začasna zaščita iz Direktive 2001/55/ES ali ustrezna zaščita v skladu z nacionalnim pravom držav članic uporablja za osebe brez državljanstva in državljane tretjih držav, razen Ukrajine, ki lahko na podlagi **veljavnega dovoljenja za stalno prebivanje**, izdanega v skladu z ukrajinskim pravom, dokažejo, da so pred 24. februarjem 2022 zakonito prebivali v Ukrajini, in **se ne morejo vrniti v svojo državo [izvora] ali regijo [v državi] izvora na varen in trajen način**.

Kaj pomeni „ustrezna zaščita“ v skladu z nacionalnim pravom iz člena 2(2) sklepa Sveta?

„Ustrezna zaščita“ v skladu z nacionalnim pravom je v členu 2(2) sklepa Sveta navedena kot možna alternativa začasni zaščiti, ki jo lahko ponudi država članica, zato ni nujno, da vključuje ugodnosti, ki so enake tistim, ki izhajajo iz začasne zaščite iz Direktive 2001/55/ES. Kljub temu morajo države članice pri izvajanju sklepa Sveta spoštovati Listino Evropske unije o temeljnih pravicah in duh Direktive 2001/55/ES. Vsem ljudem je treba zagotoviti spoštovanje človekovega dostojanstva in s tem dostojen življenjski standard (na primer pravico do prebivanja, dostop do sredstev za preživljanje in nastanitev, nujno oskrbo in ustrezno oskrbo mladoletnikov).

Kaj pomeni „enakovredna nacionalna zaščita“ v Ukrajini iz člena 2(1)(b) sklepa Sveta?

Komisija meni, da je „enakovredna nacionalna zaščita“ v Ukrajini alternativa mednarodni zaščiti in zajema druge oblike zaščite, ki jih odobrijo ukrajinski organi, kot sta začasna ali humanitarna zaščita. Komisija od ukrajinskih organov trenutno zbira informacije o oblikah zaščite v skladu z ukrajinskim pravom in dokumentih, ki jih ukrajinski organi izdajo upravičencem do takih oblik zaščite. Na podlagi prejetih predhodnih informacij Ukrajina izdaja naslednje dokumente: „potna listina za osebe, ki jim je priznana dopolnilna zaščita“, „potna listina za osebe brez državljanstva“ in „potrdilo za osebe, ki jim je priznana dopolnilna zaščita“.

Dokazilo o upravičenosti do začasne zaščite, kot je določena v Direktivi 2001/55/ES, ali do ustrezne zaščite v skladu z nacionalnim pravom

S sklepom Sveta je bila uvedena takojšnja začasna zaščita za kategorije oseb iz člena 2(1) in (2). V nacionalnem pravu ni postopka za vložitev prošnje za začasno zaščito ali ustrezno zaščito. Zato bi morala zadevna oseba, kadar pred organi uveljavlja pravice, ki izhajajo iz začasne zaščite ali ustrezne zaščite, dokazati le svoje državljanstvo, status mednarodne zaščite ali enakovreden status zaščite, prebivališče v Ukrajini oziroma družinske vezi. Pravica do začasne zaščite je takojšnja. Vendar se lahko država članica za zagotovitev ustreznega upravljanja in registracije zadevnega posameznika odloči, da morajo biti izpolnjene nekatere zahteve, na primer izpolnitev obrazca za evidentiranje in predložitev dokazil, kot je določeno v sklepu Sveta.

Eden od ciljev začasne zaščite je zagotoviti hiter postopek z zmanjšanjem formalnosti na minimum. Kot je navedeno v uvodni izjavi 12 sklepa Sveta, bi morale imeti osebe, ki želijo zaščito, možnost dokazati, da so upravičene do začasne zaščite ali ustrezne zaščite v skladu z nacionalnim pravom, s predložitvijo ustreznih dokumentov pristojnim organom v zadevni državi članici.

Ti bi lahko vključevali dokumentarna dokazila, ki lahko pomagajo pri:

- ugotavljanju identitete in prebivališča;
- potrditvi družinskega razmerja ali enotnosti družine in odvisnosti od bližnjih sorodnikov.

Če je veljavnost predloženih dokumentov potekla, se države članice spodbuja, da jih vseeno obravnavajo kot dokazilo o identiteti ali statusu prebivanja zadevne osebe.

Če države članice dvomijo v verodostojnost dokumentov ali če oseba nima navedenih dokumentov, se je mogoče obrniti na ukrajinske organe v državah članicah za pomoč ali potrditev ukrajinskega državljanstva osebe ali njenega statusa prebivanja v Ukrajini, če je to mogoče.

Če oseba ne more predložiti ustreznih dokumentov in države članice ne morejo hitro na drug način ugotoviti, ali je zadevna oseba upravičena do začasne zaščite ali ustrezne zaščite v skladu z nacionalnim pravom, Komisija predlaga, da se osebo preusmeri v azilni postopek. Podobno bi bilo treba osebe, ki izjavijo, da se ne morejo varno vrniti v svojo državo/regijo izvora, vendar je postopek ugotavljanja upravičenosti do začasne zaščite ali ustrezne zaščite v skladu z nacionalnim pravom prezapleten, v vsakem primeru preusmeriti v azilni postopek.

Okvirni seznam dokumentov, ki dokazujejo ukrajinsko državljanstvo, tudi če je njihova veljavnost potekla:

- potni listi vseh vrst (nacionalni potni listi, diplomatski potni listi, službeni potni listi, skupinski potni listi in nadomestni potni listi, vključno s potnimi listi otrok);
- nacionalne osebne izkaznice (vključno z začasnimi);
- vojaške knjižice in vojaške osebne izkaznice;
- pomorske knjižice, službene izkaznice kapitanov in mornarski potni listi;
- potrdila o državljanstvu ter
- drugi uradni dokumenti, v katerih se omenja ali jasno navaja državljanstvo.

Kaj pomeni določba, da se osebe „ne morejo vrniti v svojo državo ali regijo izvora na varen in trajen način“, iz člena 2(2) in 2(3) sklepa Sveta?

V skladu s členom 2(2) sklepa Sveta morajo države članice uporabljati sklep ali ustrezno zaščito v skladu s svojim nacionalnim pravom v zvezi z osebami brez državljanstva in državljani tretjih držav, razen Ukrajine, ki lahko na podlagi veljavnega dovoljenja za stalno prebivanje, izdanega v skladu z ukrajinskim pravom, dokažejo, da so pred 24. februarjem 2022 zakonito prebivali v Ukrajini, in se ne morejo vrniti v svojo državo ali regijo izvora na varen in trajen način. Člen 2(3) določa, da lahko države članice uporabljajo ta sklep tudi za druge osebe, vključno z osebami brez državljanstva in državljani tretjih držav, razen Ukrajine, ki so zakonito prebivali v Ukrajini in se ne morejo vrniti v svojo državo ali regijo izvora na varen in trajen način.

Vrnitev v državo ali regijo izvora na varen in trajen način ni opredeljena niti v Direktivi 2001/55/ES niti v sklepu Sveta. Po mnenju Komisije gre za koncept *sui generis* iz Direktive.

Sklicevanje na nezmožnost vrnitve v državo ali regijo izvora na varen in trajen način je treba razumeti v povezavi s členom 2(c) Direktive 2001/55/ES, ki izrecno navaja oborožene konflikte in endemično nasilje ter resno tveganje sistematičnega ali splošnega kršenja človekovih pravic državi izvora. Poleg tega člen 6(2) Direktive 2001/55/ES določa, da morajo biti za prenehanje začasne zaščite razmere v državi izvora upravičencev do začasne zaščite take, da dopuščajo varno in trajno vrnitev tistih, ki jim je bila podeljena začasna zaščita, ob dolžnem spoštovanju človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter ob spoštovanju obveznosti držav članic glede načela nevračanja⁴.

V zvezi s tem je lahko nezmožnost „**vrnitve na varen način**“ med drugim posledica očitnega tveganja za varnost zadevne osebe, oboroženih konfliktov ali endemičnega nasilja, dokumentiranih nevarnosti preganjanja ali drugega nečloveškega ali poniževalnega ravnanja ali kaznovanja.

Zadevna oseba bi morala za „**trajno**“ vrnitev v svoji državi ali regiji izvora uživati aktivne pravice, ki bi ji omogočale možnosti za zadovoljitev njenih osnovnih potreb v njeni državi/regiji izvora in možnost za ponovno vključitev v družbo.

Ugotavljanje držav članic, ali se osebe lahko vrnejo „na varen in trajen način“, mora temeljiti na splošnih razmerah v državi ali regiji izvora. Kljub temu bi morala biti zadevna oseba sposobna dokazati/predložiti dokaze *prima facie* na individualni ravni, da se ne more vrniti v svojo državo ali regijo izvora na varen in trajen način. V teh okoliščinah bi morale države članice upoštevati, ali je zadevna oseba še vedno pomembno povezana s svojo državo izvora, na primer ob upoštevanju časa prebivanja v Ukrajini ali obstoja družine v njeni državi izvora. Ustrezno bi bilo treba upoštevati tudi posebne potrebe ranljivih oseb in otrok, zlasti mladoletnikov brez spremstva in sirot, na podlagi načela otrokovih koristi.

Družinski člani, upravičeni do začasne zaščite in drugih možnosti za ponovno združitev družine

Družinski člani oseb iz člena 2(1)(a) in (b) prav tako spadajo na področje uporabe sklepa Sveta, če so njihove družine že prebivale v Ukrajini pred 24. februarjem 2022, saj je

⁴ V skladu z Ženevsko konvencijo je prepovedano vrniti osebo na meje ozemlja, kjer bi bilo njeno življenje ali svoboda ogrožena zaradi rase, vere, državljanstva, pripadnosti določeni družbeni skupini ali političnega prepričanja. Poleg tega se v skladu s členom 19 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah pri izvajanju prava EU nobene osebe ne sme odstraniti, izgnati ali izročiti državi, če obstaja resna nevarnost, da bi jo v tisti državi obsodili na smrt, jo mučili ali z njo kako drugače nečloveško in poniževalno ravnali ali jo kaznovali.

pomembno, da se ohrani enotnost družine in prepreči, da bi imeli različni člani iste družine različne statuse.

Za namene sklepa Sveta se za družinske člane štejejo naslednje kategorije oseb:

- (a) zakonski partner osebe, ki uživa začasno zaščito, ali njen neporočeni partner v trajnem razmerju, kadar zakonodaja ali praksa zadevne države članice neporočene pare obravnava na način, ki je primerljiv s poročenimi pari v skladu z njenim nacionalnim pravom o tujcih – kar se lahko dokaže z ustreznimi dokumenti in potrdili iz registra državljanov ali s katerim koli drugim dokumentom, ki ga izdajo ukrajinski organi, tudi s potrdili, ki jih izda predstavništvo države v zadevni državi članici;
- (b) neporočeni mladoletni otroci zgoraj navedene osebe, ki uživa začasno zaščito, ali njenega zakonskega partnerja, ne glede na to, ali so rojeni v zakonski ali zunajzakonski skupnosti ali posvojeni – kar je mogoče dokazati z rojstnim listom ali podobnim dokazilom;
- (c) drugi ožji družinski člani, ki so živeli skupaj kot člani družine v času nastanka okoliščin množičnega prihoda razseljenih oseb in so bili v celoti ali večinoma odvisni od zgoraj navedene osebe, ki uživa začasno zaščito – kar je mogoče dokazati z dokumenti o prebivanju, izpiskom iz matičnega registra in dokazilom o ustreznem plačilu oskrbe. Države članice bi morale „uporab[iti] možnost proste presoje čim bolj humanitarno“⁵.

Nekatere določbe Direktive 2001/55/ES so posebej pomembne za družinske člane: uporablja se člen 15 Direktive 2001/55/ES o ponovni združitvi družinskih članov, ki uživajo začasno zaščito v različnih državah članicah (odstavek 2), upoštevanju največje koristi otroka (odstavek 4), solidarnosti v zvezi s premestitvami zaradi ponovne združitve družine (odstavek 5), izdaji in preklicu dokumentov po ponovni združitvi (odstavek 6) ter sodelovanju in izmenjavi informacij (odstavka 6 in 7).

Komisija poudarja, da družinski člani oseb brez državljanstva in državljanov tretjih držav, razen Ukrajine, ki lahko dokažejo, da so pred 24. februarjem 2022 zakonito prebivali v Ukrajini na podlagi **veljavnega dovoljenja za stalno prebivanje**, izdanega v skladu z ukrajinskim pravom, in ki se ne morejo vrniti v svojo državo ali regijo izvora na varen in trajen način, niso upravičeni dočasne zaščite ali ustrezne nacionalne zaščite v skladu s sklepom Sveta. Čeprav sklep Sveta ne določa, da družinski člani oseb iz člena 2(2) uživajo začasno zaščito, kot je določena v Direktivi 2001/55/ES, ali ustrezno zaščito v skladu z nacionalnim pravom držav članic, Komisija države članice spodbuja, naj razširijo uporabo časne zaščite ali ustrezne zaščite v skladu z nacionalnim pravom na družinske člane teh oseb.

Poleg tega so lahko osebe, ki so upravičene dočasne zaščite, in osebe, ki niso, upravičene do:

- združitve družine v skladu z Direktivo 2003/86/ES, če so družinski člani državljana tretje države, ki zakonito biva v državi članici, in izpolnjujejo pogoje iz navedene direktive;
- pravic iz Direktive 2004/38/ES, če so družinski člani državljana Unije, ki je uveljavil svojo pravico do prostega gibanja.

⁵ Sporočilo Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu o smernicah za uporabo Direktive 2003/86/ES o pravic do združitve družine z dne 3. aprila 2014 (COM(2014) 0210 final).

Pridobitev pravic na podlagi Direktive 2003/86/ES, Direktive 2004/38/ES ali nacionalnega prava zadevnih držav članic ne more biti razlog za izgubo začasne zaščite za osebe, ki so do nje upravičene. Če so ustrezni pogoji še naprej izpolnjeni, bi te pravice do prebivanja tem osebam vseeno omogočale, da še naprej zakonito prebivajo v zadevni državi članici tudi po prenehanju začasne zaščite v skladu s členom 6 Direktive 2001/55/ES.

Osebe, ki niso upravičene do začasne zaščite ali ustrezne nacionalne zaščite v skladu s sklepom Sveta in možnost razširitve začasne zaščite na to kategorijo oseb (člen 7(1) direktive o začasnih zaščitah)

Naslednje kategorije razseljenih oseb načeloma niso upravičene do začasne zaščite, kot je določena v Direktivi 2001/55/ES, ali do ustrezne zaščite v skladu z nacionalnim pravom:

- (1) ukrajinski državljani, ki prebivajo v Ukrajini in so **bili pred 24. februarjem 2022 razseljeni iz Ukrajine ali so pred tem datumom zapustili Ukrajino**, na primer zaradi dela, študija, dopusta, družinskih ali zdravstvenih obiskov ali iz drugih razlogov;
- (2) osebe brez državljanstva ali državljani tretjih držav, razen Ukrajine, ki so bili pred 24. februarjem 2022 v Ukrajini upravičeni do statusa mednarodne zaščite ali enakovredne ukrajinske zaščite za begunce in so **bili pred 24. februarjem 2022 razseljeni iz Ukrajine ali so pred tem datumom zapustili Ukrajino**, na primer zaradi dela, študija, dopusta, družinskih ali zdravstvenih obiskov ali iz drugih razlogov;
- (3) osebe brez državljanstva in državljani tretjih držav, razen Ukrajine, ki lahko dokažejo, da so pred 24. februarjem 2022 zakonito prebivali v Ukrajini na podlagi **veljavnega dovoljenja za stalno prebivanje**, izdanega v skladu z ukrajinskim pravom, **ki bi se morda lahko vrnili v svojo državo ali regijo izvora na varen in trajen način**.

Poleg tega tudi naslednji kategoriji razseljenih oseb nista upravičeni do začasne zaščite, kot je določena v Direktivi 2001/55/ES, ali do ustrezne zaščite v skladu z nacionalnim pravom:

- (4) osebe brez državljanstva in državljani tretjih držav, razen Ukrajine, ki so **začasno** zakonito prebivali v Ukrajini **pred 24. februarjem 2022**, kot so študenti in delavci, ter **se ne morejo vrniti** v svojo državo ali regijo izvora na varen in trajen način;
- (5) osebe brez državljanstva in državljani tretjih držav, razen Ukrajine, ki so **začasno** zakonito prebivali v Ukrajini **pred 24. februarjem 2022**, kot so študenti in delavci, ter **se lahko vrnejo** v svojo državo ali regijo izvora na varen in trajen način;

Kljub temu lahko države članice v skladu s členom 7(1) Direktive 2001/55/ES razširijo začasno zaščito, predvideno v navedeni direktivi, na dodatne kategorije razseljenih oseb poleg tistih, za katere se uporablja sklep Sveta, kadar so razseljene iz istih razlogov in so iz iste države ali regije izvora, ter o tem nemudoma obvestijo Svet in Komisijo. Člen 2(3) sklepa Sveta v zvezi s tem izrecno navaja druge osebe, vključno z osebami brez državljanstva in državljani tretjih držav, razen Ukrajine, ki so prebivale v Ukrajini in se ne morejo vrniti v svojo državo izvora na varen in trajen način.

Komisija v skladu z uvodno izjavo 14 sklepa Sveta **močno spodbuja države članice, naj razmislijo o razširitvi začasne zaščite zlasti na osebe, ki so Ukrajino zapustile ne dolgo pred 24. februarjem 2022 (osebe iz točk 1 in 2 zgoraj)**, ko se je napetost povečala, ali ki so se tik pred navedenim datumom nahajale na ozemlju Unije ali druge tretje države (npr. na

počitnicah ali zaradi dela ali iz družinskih razlogov) in se zaradi oboroženega spopada ne morejo vrniti v Ukrajino.

Razlog za to je, da se te osebe v sedanjih razmerah v nobenem primeru ne bodo mogle vrniti v Ukrajino kot v državo izvora ali zatočišča. Druga možnost je, da se jim zagotovi takojšen dostop do azilnih postopkov in da se njihovi primeri prednostno obravnavajo, saj te osebe potrebujejo takojšnjo zaščito na enak način kot Ukrajinci, ki bežijo po 24. februarju.

Odobritev začasne zaščite bi prav tako koristila državi članici, saj je postopek enostaven in se tako dodatno zmanjša nevarnost preobremenitve azilnega sistema.

Poleg tega bi lahko države članice osebe brez državljanstva in državljanke tretjih držav, razen Ukrajine, **ki lahko na podlagi veljavnega dovoljenja za stalno prebivanje**, izdanega v skladu z ukrajinskim pravom, dokažejo, **da so pred 24. februarjem 2022 zakonito prebivali v Ukrajini (osebe iz točke 3 zgoraj)**, kot je navedeno zgoraj (v oddelku „varen in trajen“ pogoj), obravnavale kot osebe, ki imajo *prima facie* pomembnejše vezi z Ukrajino kot z državo ali regijo izvora in je zato Ukrajina njihov dom. To še toliko bolj velja za osebe brez državljanstva, ki po definiciji nimajo države izvora, v katero bi se lahko vrstile.

V vsakem primeru, kot je navedeno v uvodni izjavi 13, bi bilo treba osebam, ki niso upravičene do začasne zaščite ali ustrezne zaščite v skladu z nacionalnim pravom in se lahko na varen in trajen način vrnejo v svojo državo izvora, dovoliti vstop v Unijo, tudi če ne izpolnjujejo vseh pogojev za vstop, določenih v zakoniku o schengenskih mejah, da se jim zagotovi varen prehod z namenom vrnitve v njihovo državo ali regijo izvora. Komisija spodbuja države članice, naj proaktivno sodelujejo z zadevnimi tretjimi državami, da bi zagotovile varno vrnitev njihovih državljanov v domovino. To ne posega v pravico oseb, ki ne spadajo na področje uporabe sklepa Sveta, do dostopa do azilnega postopka.

Države članice bi morale v skladu s členom 7 Direktive 2001/55/ES **Svet in Komisijo nemudoma uradno obvestiti**, če so razširile uporabo začasne zaščite tako, da presega zahteve sklepa Sveta. Komisija meni, da bi morale države članice o tem uradno obvestiti Komisijo prek sistema THEMIS/direktive, ki je uradni kanal za sporočanje pravil za prenos in izvajanje.

Osebe, ki jih je mogoče izključiti iz začasne zaščite (člen 28 direktive o začasni zaščiti)

Države članice lahko razseljeno osebo izključijo iz začasne zaščite, če obstajajo resni razlogi za domnevo, da je storila kaznivo dejanje zoper mir, vojno hudodelstvo ali kaznivo dejanje zoper človeštvo, hudo nepolitično kaznivo dejanje izven države članice sprejema pred svojim vstopom v to državo članico v vlogi osebe, ki uživa začasno zaščito, ali je kriva za dejanja, ki so v nasprotju s cilji in načeli Združenih narodov.

Države članice lahko razseljeno osebo izključijo iz začasne zaščite tudi, če obstajajo utemeljeni razlogi, da se jo šteje kot grožnjo za varnost države članice gostiteljice ali kot grožnjo za skupnost države članice gostiteljice.

Komisija močno priporoča, da države članice pred izdajo dovoljenja za prebivanje upravičencem do začasne zaščite ali ustrezne zaščite v skladu z nacionalnim pravom preverijo ustrezne mednarodne, evropske in nacionalne zbirke podatkov ter zlasti razpise ukrepov za osebe in dokumente v schengenskem informacijskem sistemu (SIS), da bodo lahko opravile potrebno varnostno preverjanje (za več podrobnosti glej oddelek 4).

Otroci

Po ocenah naj bi otroci (osebe, mlajše od 18 let) predstavljali več kot polovico prebivalstva, ki od 24. februarja 2022 zaradi vojne zapušča Ukrajino⁶. V skladu s *sporočilom o zaščiti otrok pri migracijah*⁷ iz leta 2017 je zaščita otrok migrantov, ki prihajajo iz Ukrajine, glavna prednostna naloga EU. Priporočila Komisije v zvezi s tem za okrepitev zaščite vseh otrok migrantov, ne glede na njihov status, ostajajo veljavna v luči ukrajinske krize.

Zagotoviti je treba popolno zaščito in hiter dostop do posebnih pravic otrok (izobraževanje, zdravstveno varstvo, vključno s preventivno oskrbo in duševnim zdravstvenim varstvom ter psihosocialno pomočjo) in vseh potrebnih podpornih storitev, da bi vsem otrokom, ki bežijo iz ukrajinskega konflikta, zagotovili največjo korist in blagostanje⁸. Otroke je treba poslušati in njihovo mnenje upoštevati v skladu s starostjo in stopnjo zrelosti. Zagotoviti bi bilo treba celovit odziv za zaščito otrok, pri katerem bi sodelovali in se usklajevali ustrezni organi.

Specifične ovire, s katerimi se pogosto srečujejo otroci migranti (npr. jezikovne ovire) pri dostopu do dostojnega stanovanja, kakovostnega izobraževanja in drugih socialnih storitev, bi bilo treba ustrezno upoštevati in obravnavati.

Države članice se spodbuja, naj vsem otrokom zagotovijo ustrezne informacije o dogajanju, njihovih pravicah ter postopkih in storitvah, ki so na voljo za njihovo zaščito, in sicer na otroku prijazen ter starosti in okoliščinam primeren način. Države članice se tudi spodbuja, naj zagotovijo, da so tisti, ki delajo z otroki – od njihovega prihoda na meje EU – ustrezno usposobljeni in da so, kadar je to potrebno, vključeni tudi strokovnjaki za zaščito otrok.

Vse odločitve ali ukrepi, ki jih je treba sprejeti v zvezi z otroki, morajo temeljiti na načelu otrokovih koristi kot glavnega vodila.

Položaj otrok brez spremstva in otrok, ločenih od družine, ali otrok sirot je podrobneje obravnavan v oddelku 5.

Dostop do izobraževanja za mladoletnike (člen 14(1) direktive o začasni zaščiti)

V skladu s členom 14(1) Direktive 2001/55/ES države članice odobrijo osebam mlajšim od 18 let, ki uživajo začasno zaščito, dostop do izobraževalnega sistema pod enakimi pogoji kot svojim državljanom in državljanom EU. Države članice lahko omejijo tak dostop na državni izobraževalni sistem. Komisija meni, da enako velja za mladoletnike, ki uživajo ustrezno zaščito v skladu z nacionalnim pravom, kot je navedeno v členu 2(2) sklepa Sveta. Kjer je potrebno, se upoštevajo dokumenti, ki dokazujejo doseženo stopnjo izobrazbe v Ukrajini (npr. končana srednja šola, stopnja A1 v angleščini itd.).

Komisija priporoča, da se otrokom zagotovijo podporni ukrepi, kot so pripravljalni tečajji, da se olajša njihov dostop do izobraževalnega sistema in sodelovanje v njem. Takšni podporni ukrepi vključujejo podporo pri učenju jezika države gostiteljice (v rednem izobraževanju ali prek pripravljalnih tečajev, ki omogočajo hiter prehod v redno izobraževanje), ocenjevanje ravni znanja učencev, svetovanje učencem in staršem o državi gostiteljici, psihološko podporo ter podporo učiteljem in drugim izobraževalnim delavcem, ki sprejemajo begunce.

Dostop do izobraževanja za mladoletnike se zagotovi, takoj ko je to fizično mogoče, kadar je jasno, da izpolnjujejo pogoje za začasno zaščito ali ustrezno zaščito v skladu z nacionalnim

⁶ <https://www.unicef.org/press-releases/one-week-conflict-ukraine-half-million-children-become-refugees> (objavljeno 3. marca 2022). Najnovejše informacije o prihodih v EU so na voljo tukaj: <https://data2.unhcr.org/en/situations/ukraine>.

⁷ COM(2017) 211 final z dne 12. aprila 2017.

⁸ V skladu s Konvencijo ZN o otrokovih pravicah, strategijo EU o otrokovih pravicah in zadevnim pravnim redom EU.

pravom, tudi če postopek za izdajo dovoljenja za prebivanje še ni končan. To je mogoče dokazati na podlagi osebnih dokumentov mladoletnikov ali katere koli druge uradne dokumentacije, ki se lahko predloži kot dokazilo o identiteti.

Podobno Komisija svetuje, da se mladoletnikom brez spremstva čim prej omogoči dostop do izobraževanja, tudi če postopki za imenovanje skrbnika/zastopnika in za določitev vrste oskrbe, do katere je otrok upravičen, še potekajo.

Države članice bi morale podpirati tudi dostop do predšolske vzgoje in varstva ter poklicnega usposabljanja pod enakimi pogoji, kot veljajo za njihove državljane in druge državljane Unije. Zlasti v državah članicah, v katerih obstaja zakonska pravica do predšolske vzgoje in varstva ali v katerih je vključenost v predšolsko vzgojo in varstvo obvezna, bi moral biti dostop do predšolske vzgoje in varstva za otroke, ki jih zajema sklep Sveta, zagotovljen pod enakimi pogoji, kot veljajo za državljane države članice gostiteljice.

2. PRAVICA DO PROSTEGA GIBANJA

Pravica do selitve pred izdajo dovoljenja za prebivanje

Da bi zagotovili pripravljenost v državah članicah, v katerih nameravajo osebe, upravičene do začasne zaščite ali ustrezne zaščite v skladu z nacionalnim pravom, uveljavljati svoje pravice, Komisija priporoča, da organi držav članic prvega vstopa pozovejo osebe, ki se želijo preseliti v drugo državo članico, naj navedejo, v katero državo članico bodo odšle. Namen teh vprašanj bi moral biti pridobiti okvirno število oseb, ki se nameravajo preseliti v določene države članice. Države članice prvega vstopa bi morale zbrane informacije prek mreže EU za pripravljenost na migracije in krizno upravljanje sporočiti anonimno (število oseb, ki naj bi prišle v državo članico X, Y, Z).

Državljeni Ukrajine, ki imajo biometrični potni list, ali državljani drugih tretjih držav, ki za vstop v Unijo ne potrebujejo vizuma za kratkoročno bivanje, imajo po tem, ko so bili sprejeti na ozemlje, pravico do prostega gibanja na schengenskem območju 90 dni v obdobju 180 dni. Tako lahko potujejo v državo članico, v kateri želijo uveljavljati pravice, povezane z začasno zaščito, in se pridružijo svoji družini ali prijateljem v obširnih mrežah ukrajinske diaspore, ki trenutno prebiva po vsej Uniji.

V zvezi z osebami, ki niso izvzete iz vizumske obveznosti (npr. ker nimajo biometričnega potnega lista) in nimajo vizuma za kratkoročno bivanje ali vizuma za dolgoročno bivanje ali dovoljenja za prebivanje, ki ga je izdala država članica, ter so upravičene do začasne zaščite ali ustrezne zaščite v skladu z nacionalnim pravom, Komisija opozarja, da morajo države članice v skladu s členom 8(3) Direktive 2001/55/ES za namen vstopa na njihova ozemlja osebam, upravičenim do začasne zaščite ali ustrezne zaščite v skladu z nacionalnim pravom, zagotoviti vse možnosti za pridobitev potrebnih vizumov, vključno s tranzitnimi vizumi. Formalnosti se morajo zmanjšati na najmanjšo možno mero zaradi nujnosti razmer. Če namerava oseba uveljavljati svoje pravice v državi članici, ki ni država članica prvega vstopa, Komisija priporoča, da država članica prvega vstopa izda 15-dnevni vizum na mejnem prehodu (ali na notranji točki, da se prepreči preobremenitev) (v skladu s členom 35(3) vizumskega zakonika⁹). Tako se bo zadevna oseba lahko gibala znotraj schengenskega območja¹⁰. Vizum, izdan na mejah ali v bližini mejnega prehoda na podlagi člena 35 vizumskega zakonika, ki velja 15 dni, se lahko pozneje po potrebi podaljša (glej člen 33

⁹ Uredba (ES) št. 810/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o vizumskem zakoniku Skupnosti (vizumski zakonik) (UL L 243, 15.9.2009, str. 1).

¹⁰ To velja samo za državljanstva, za katera pred izdajo vizuma ni potrebno predhodno posvetovanje s centralnimi organi drugih držav članic (člen 22 vizumskega zakonika).

vizumskega zakonika). Podatki v zvezi z vlogo in izdajo takega vizuma bi morali biti evidentirani v Vizumskem informacijskem sistemu (VIS) v skladu z veljavnimi pravili¹¹. Komisija priporoča, da so vizumi brezplačni ali stroški zanje zmanjšani na najmanjši možni znesek.

Če oseba, ki je upravičena do začasne zaščite ali ustrezne zaščite v skladu z nacionalnim pravom, prispe na mejo države članice EU, ki schengenskega pravnega reda ne uporablja v celoti in zato ne izdaja schengenskih vizumov, ter se želi preseliti v drugo državo članico, da bi tam uveljavila svoje pravice, je na voljo več možnosti. Države članice, ki uporabljajo schengenski pravni red v celoti, lahko izdajajo schengenske vizume na svojih konzulatih v državah članicah, ki schengenskega pravnega reda ne uporabljajo v celoti. Ti lahko izdajo schengenske vizume osebam, ki so upravičene do začasne zaščite ali ustrezne zaščite v skladu z nacionalnim pravom, tudi po prihodu v zadevno državo članico.

Komisija v skladu z operativnimi smernicami za upravljanje zunanjih meja¹² priporoča, da države članice ne nalagajo finančnih kazni prevoznikom, ki prevažajo osebe, upravičene do začasne zaščite ali ustrezne nacionalne zaščite, ki prihajajo iz države članice in nimajo potrebnih dokumentov za vstop v namembno državo članico. Države članice bi morale zagotoviti, da so letalski prevozniki o tem obveščeni.

Na splošno, kadar zadevna oseba nima veljavne potne listine, Komisija priporoča razširitev uporabe vzorčne prepustnice za premestitev iz Priloge I k Direktivi 2001/55/ES, v kateri lahko država članica prvega vstopa navede državo članico, v katero namerava zadevna oseba potovati, da bi uveljavila pravice, povezane z začasno zaščito.

Države članice lahko uporabljajo solidarnostno platformo kot podlago za usklajevanje pomoči v zvezi s premestitvijo oseb, ki nimajo sredstev za potovanje v državo članico, v kateri želijo uživati začasno zaščito ali ustrezno nacionalno zaščito. Vendar bi se morali osebni podatki izmenjavati le prek varnega kanala Dublinet.

Pravica do prostega gibanja po izdaji dovoljenja za prebivanje

Ko država članica izda dovoljenje za prebivanje v skladu s členom 8 Direktive 2001/55/ES, ima oseba, ki uživa začasno zaščito, pravico do potovanja v drugo državo članico, ki ni država članica, ki je izdala dovoljenje za prebivanje, in sicer 90 dni v obdobju 180 dni. Če se taka oseba pozneje preseli v drugo državo članico, kjer prejme drugo dovoljenje za prebivanje v okviru začasne zaščite, je treba v skladu s členoma 15(6) in 26(4) Direktive 2001/55/ES prvo izdano dovoljenje za prebivanje preklicati, pravice, ki iz njega izhajajo, pa prenehajo.

V zvezi s tem je treba opozoriti, da se države članice, da bi podprle države članice, ki so glavne vstopne točke za množični приход razseljenih oseb, ki bežijo pred vojno v Ukrajini, zajetih v sklepu Sveta, in da bi spodbudile uravnoteženost prizadevanj med vsemi državami članicami, strinjajo, da ne bodo uporabljale člena 11 Direktive 2001/55/ES v zvezi z osebami, ki uživajo začasno zaščito v določeni državi članici v skladu s sklepom Sveta in se preselijo v drugo državo članico brez dovoljenja, razen če se države članice dvostransko dogovorijo drugače¹³.

¹¹ Uredba (ES) št. 767/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. julija 2008 o vizumskem informacijskem sistemu (VIS) in izmenjavi podatkov med državami članicami o vizumih za kratkoročno prebivanje (Uredba VIS) (UL L 218, 13.8.2008, str. 60).

¹² Sporočilo Komisije – Operativne smernice za upravljanje zunanjih meja za poenostavitev prehajanja mejah med EU in Ukrajino (C(2022) 1404 final, str. 6).

¹³ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-6826-2022-ADD-1/en/pdf>.

3. EVIDENTIRANJE (ČLEN 10 DIREKTIVE O ZAČASNI ZAŠČITI)

V skladu s členom 10 Direktive 2001/55/ES morajo države članice evidentirati osebne podatke (ime, državljanstvo, datum in kraj rojstva, zakonski stan in družinsko razmerje) oseb, ki uživajo začasno zaščito na njihovem ozemlju. Pri tem bi morale države članice, če tega še niso storile, v okviru preverjanj in preiskav preveriti ustrezne mednarodne, evropske in nacionalne zbirke podatkov, zlasti razpise ukrepov za osebe in dokumente v schengenskem informacijskem sistemu (SIS).

V skladu s sedanjo pravno podlago Eurodaca ali drugih obsežnih informacijskih sistemov in zbirk podatkov EU ni mogoče uporabiti za evidentiranje upravičencev do začasne zaščite. Zato Komisija svetuje državam članicam, naj te osebe evidentirajo v svojih nacionalnih registrih tujcev ali v drugih nacionalnih registrih, pri čemer v celoti spoštujejo splošno uredbo o varstvu podatkov. Države članice ne bi smele evidentirati nobenih drugih osebnih podatkov, razen tistih, ki so določeni v Prilogi II Direktive 2001/55/ES.

Delo z zgolj nacionalnimi zbirkami podatkov omejuje zmogljivost za izmenjavo informacij, na primer, da se izsledijo in odkrijejo primeri, ko ista oseba koristi pravice, ki izhajajo iz začasne zaščite, v več kot eni državi članici. Komisija je ob pomoči Agencije Evropske unije za azil pripravljena sodelovati z državami članicami pri reševanju tega izziva, na primer z zagotavljanjem platforme za izmenjavo informacij.

Kadar je treba informacije o določenih osebah, evidentirane v skladu s Prilogo II k Direktivi 2001/55/ES, izmenjati z drugimi državami članicami, se za namene Direktive (na primer v primeru združitve družine ali če so potrebne dodatne poizvedbe o določenem primeru) ti podatki lahko izmenjujejo prek varnega kanala DubliNet.

4. DOVOLJENJE ZA PREBIVANJE (ČLEN 8 DIREKTIVE O ZAČASNI ZAŠČITI)

Države članice morajo osebam, ki uživajo začasno zaščito, zagotoviti dovoljenje za prebivanje za čas trajanja zaščite in v ta namen izdati dokumente ali druga enakovredna dokazila v skladu s členom 8(1) Direktive 2001/55/ES. Začasna zaščita, kot je bila uvedena s sklepom Sveta, traja v skladu s členom 4(1) Direktive 2001/55/ES eno leto od začetka veljavnosti sklepa, tj. od 4. marca 2022 do 4. marca 2023.

Dovoljenje za prebivanje bi se nato uporabilo kot dokazilo o statusu pri drugih organih, kot so uradi in službe za zaposlovanje, šole, bolnišnice. Komisija želi poudariti, da je obdobje enega leta objektivno, tj. traja do 4. marca 2023, ne glede na to, kdaj je bilo dovoljenje za prebivanje izdano. Zato je v skladu s členom 4(1) Direktive 2001/55/ES končni datum za vsa dovoljenja za prebivanje, izdana na podlagi sklepa Sveta, 4. marec 2023.

Če Svet v tem obdobju na predlog Komisije ne sprejme sklepa o prenehanju začasne zaščite, se ta samodejno podaljša za šest mesecev, tj. do 4. septembra 2023, in nato ponovno za šest mesecev, tj. do 4. marca 2024. Obveznost izdaje/podaljšanja dovoljenj za prebivanje bi se v teh obdobjih nadaljevala. Da bi se zmanjšalo upravno breme podaljšanja dovoljenj, lahko države članice izdajo dovoljenje za prebivanje že za dve leti, pri čemer se zavedajo, da lahko v skladu s členom 6(1)(b) Direktive začasna zaščita preneha kadar koli. Če države članice te možnosti ne uporabijo, bo treba dovoljenje za prebivanje dvakrat podaljšati za šest mesecev.

Če pa Svet na predlog Komisije v skladu s členom 6(1)(b) Direktive 2001/55/ES sprejme sklep o prenehanju začasne zaščite pred tema datumoma, bi izdana dovoljenja za prebivanje, ki so zgolj deklarativna (kot je tudi sklep, na podlagi katerega nastanejo pravice), postala neveljavna in bi jih bilo treba preklicati. Države članice bi morale po svojih nacionalnih

postopkih in prek svojih nacionalnih kanalov objaviti, da so vsa dovoljenja za prebivanje v okviru začasne zaščite na določen datum postala neveljavna.

Za namen podelitve pravic, povezanih z začasno zaščito ali po potrebi ustrezno zaščito v skladu z nacionalnim pravom, Komisija državam članicam priporoča, da olajšajo odprtje bančnega računa in dostop do ustreznih storitev na podlagi identifikacijskega dokumenta ali enakovrednega dokazila o identiteti, ki ga sprejemajo države članice, in dokazila o vstopu v EU 24. februarja 2022 ali pozneje, tudi če postopek za izdajo dovoljenja za prebivanje še ni zaključen.

Komisija močno priporoča, da države članice pred izdajo dovoljenja za prebivanje upravičencem do začasne zaščite ali ustrezne zaščite v skladu z nacionalnim pravom v okviru preverjanj in preiskav preverijo ustrezne mednarodne, evropske in nacionalne zbirke podatkov, zlasti razpise ukrepov za osebe in dokumente v schengenskem informacijskem sistemu (SIS).

Države članice bi morale v SIS čim prej vnesti podatke o tihotapcih, trgovcih z ljudmi in drugih storilcih hudih kaznivih dejanj ali njihovih sotorilcih. Rezultati preverjanj so odvisni od kakovosti podatkov, ki jih vnesejo države članice, ki so izdale razpise ukrepov. Komisija zato države članice izdajateljice opozarja, naj vključijo vse razpoložljive zadevne podatke. Sistem državam članicam izdajateljicam omogoča, da povežejo operativno povezane razpise ukrepov. Zato se države članice izdajateljice tudi spodbuja, naj kar najbolje izkoristijo vse funkcije SIS. Prenovljeni SIS bo začel delovati v prihodnjih mesecih (2022) in pričakujemo, da bodo države članice hitro uvedle in čim bolj izkoristile nove funkcije.

5. MLADOLETNIKI BREZ SPREMSTVA (ČLEN 16 DIREKTIVE O ZAČASNI ZAŠČITI)

Od začetka ruske invazije na Ukrajino je Evropa priča izjemnemu valu solidarnosti z osebami, ki bežijo iz Ukrajine, zlasti z otroki. Evropske družine, posamezniki ali združenja so odpotovali na mejo EU z Ukrajino, da bi prevzeli ukrajinske otroke, katerih starši so ostali v Ukrajini.

Komisija želi poudariti, da je pri uporabi posebnih pravnih jamstev za mladoletnike brez spremstva in otroke, ločene od družine, cilj doseči pravo ravnotežje med stopnjo prožnosti, ki je potrebna za učinkovito delovanje solidarnosti, in potrebo po zagotovitvi spoštovanja osnovnih jamstev in zaščitnih ukrepov za otroke brez spremstva, s čimer je njihova zaščita v celoti zagotovljena.

Ta solidarnost ne posega v obveznost organov držav članic, da pri izvajanju Direktive 2001/55/ES in sklepa Sveta upoštevajo posebne zahteve iz navedene direktive ter člen 24 Listine. V skladu s členom 16(1) Direktive 2001/55/ES morajo države članice čim prej določiti morebitne skrbnike/zakonite zastopnike za mladoletnike brez spremstva, ki uživajo začasno zaščito na njihovem ozemlju, po potrebi tudi z določitvijo začasnega skrbnika do določitve stalnega skrbnika, ali pa zagotovijo, da mladoletnika zastopa organizacija, ki je odgovorna za skrb in blagostanje mladoletnikov, ali so kako drugače primerno zastopani.

Spremstvo lahko zagotavlja zakoniti skrbnik, organizacija, ki je odgovorna za skrb in blagostanje mladoletnikov ali pa se spremstvo zagotovi na kak drug ustrezen način. Komisija meni, da je za „ustrezno spremstvo“ nujno potrebno, da je prilagojeno posebnim potrebam mladoletnikov ter zlasti, da se oceni in deluje v interesu otroka. Spremstvo lahko zagotavljajo le posamezniki, ki niso vpisani v nobeno evidenco zaradi morebitnih kaznivih dejanj v zvezi z otroki (v nadaljnjem besedilu: preverjanje).

V **državi članici prvega vstopa** je treba čim prej zagotoviti spremstvo, in sicer z zagotovitvijo prisotnosti predstavnika služb za zaščito otrok ali po potrebi posameznikov ali organizacij, imenovanih za delovanje v imenu služb za zaščito otrok, v vseh fazah postopkov, kjer je treba pri sprejemanju odločitev v zvezi z otrokom upoštevati interes otroka. Tega predstavnika ni treba določiti posebej za vsakega mladoletnika brez spremstva, zadostuje splošni mandat za pomoč, kadar je to potrebno, da se zagotovi upoštevanje interesa otrok brez spremstva.

V primeru ko:

- (1) mladoletniki brez spremstva nadaljujejo pot v drugo državo članico, da bi se ponovno združili z družinskim članom v smislu člena 15 Direktive 2001/55/ES, ali
- (2) mladoletnike brez spremstva prevzamejo znani posamezniki, ki niso družinski člani (ki so z njimi prepotovali že prvi del poti), ali javne ali zasebne organizacije iz drugih držav članic, da bi se jim zagotovilo varstvo v slednjih,

bi morala država članica prvega vstopa zagotoviti vsaj, da:

- (1) pristojni organi v državi članici prvega vstopa v skladu z nacionalnim pravom evidentirajo identiteto otrok in odraslih, s katerimi otroci nadaljujejo pot, ter prijavljeno namembno državo članico, preden otrok/otroci in odrasli, ki jih spremljajo, nadaljujejo pot;
- (2) se v času zgoraj navedenega evidentiranja uvedejo in izvršijo hitre kontrole za preprečevanje in odkrivanje morebitnih primerov zlorabe ali trgovine z ljudmi oziroma tveganj zanje; v primeru suma trgovine z ljudmi morajo države članice izdati preventivni razpis ukrepa v Schengenskem informacijskem sistemu;
- (3) je v času zgoraj navedenega evidentiranja prisoten predstavnik služb za zaščito otrok, kot je opisano v predhodnem odstavku.

Države članice bi morale čim prej začeti postopke za identifikacijo družinskih članov v smislu člena 15 Direktive 2001/55/ES, ki bi lahko prebivali v drugih državah članicah EU, in kadar so ti družinski člani identificirani, čim prej začeti postopke za ponovno združitve z njimi.

Mladoletnike brez spremstva, ki imajo v drugi državi članici družinske člane, ki so prav tako upravičeni dočasne zaščite, bi bilo treba ponovno združiti s temi družinskimi člani v skladu s pravili iz členov 15 in 26 Direktive 2011/95/ES, ob upoštevanju mnenja otrok v skladu z njihovo starostjo in zrelostjo, ter pod pogojem, da je to v njihovem interesu. Mladoletniki brez spremstva, ki imajo družinske člane, ki prebivajo v drugi državi članici v skladu z drugo pravno ureditvijo, se prav tako lahko ponovno združijo z njimi v skladu z drugimi instrumenti prava Unije (npr. Direktivo 2003/86/ES, Direktivo 2004/38/ES, Uredbo (EU) št. 604/2013), kadar je to ustrezno, ali na podlagi nacionalnega prava. Postopki za ponovno združitve družine bi se morali uporabljati ne glede na to, ali družinski člani zadevnih otrok lahko pridejo ponje v državo članico prvega vstopa, oziroma brez poseganja v druge ureditve, dogovorjene v okviru solidarnostne platforme.

Za **namembne države članice** Komisija priporoča, da se vzpostavi hiter postopek za evidentiranje prisotnosti otrok brez spremstva, ki bodo začeli prebivati na njihovem ozemlju, ter da se čim prej začnejo postopki za določitev skrbnika/zakonitega zastopnika in za dodelitev varstva za otroke, kot je predvideno v nacionalni zakonodaji, ob upoštevanju preverjanj, predvidenih v nacionalni zakonodaji, vključno z oceno interesa otroka in preverjanjem zadevnih odraslih, da niso vpisani v nobeno evidenco zaradi morebitnih kaznivih dejanj v zvezi z otroki.

Postopki za dodelitev varstva za otroke so lahko ločeni od postopkov za določitev skrbnikov/zakonitih zastopnikov za te iste otroke, kot je določeno v nacionalnem pravu. Po potrebi lahko skrbništvo/zakonito zastopanje zagotavlja tudi organizacija, ki je odgovorna za skrb in blagostanje mladoletnikov, ali pa so kako drugače primerno zastopani, kot je določeno v členu 16 Direktive. Rejniškim družinam in skupnostim/organizacijam, ki se jim v skladu z nacionalnim pravom zaupa varstvo mladoletnikov brez spremstva, ki so upravičeni do začasne zaščite, bi bilo treba zagotoviti tudi družinske in podporne dodatke za otroke, ki so jim zaupani, kot je predvideno v nacionalnem pravu države članice gostiteljice.

V skladu s členom 16(2) Direktive 2001/55/ES države članice v obdobju začasne zaščite zagotovijo, da se mladoletniki brez spremstva namestijo z odraslimi sorodniki, v rejniško družino, v sprejemne centre s posebnimi predpisi za mladoletnike ali v kakšno drugo obliko nastanitve, ki je primerna za mladoletnike. To velja tako za državo članico prvega vstopa kot za države članice, kamor bodo mladoletniki premeščeni, kadar je to ustrezno.

Države članice morajo storiti vse potrebno, da omogočijo namestitvev. To pomeni, da je treba upoštevati mnenje otrok v skladu z njihovo starostjo in zrelostjo, ter tudi zagotoviti, da je izbrana oblika namestitve primerna za otroke in je v njihovem interesu. Države članice morajo tudi pridobiti soglasje zadevnih odraslih oseb glede namestitve mladoletnikov brez spremstva, kadar je to ustrezno.

Za tiste otroke brez spremstva, ki ne nadaljujejo poti v drugo državo članico v eni od zgoraj opisanih okoliščinah, bi morala država članica prvega vstopa poleg določitev skrbnika/zakonnega zastopnika zagotoviti, da imajo ti otroci čim prej primerno namestitvev¹⁴ (če so na voljo, je treba dati prednost alternativam institucionalizirani oskrbi, kot so rejniške družine ali oskrba v skupnosti, ureditve za delno samostojno življenje za najstnike, starejše od 16 let itd.) ter dostop do izobraževanja in/ali poklicnega usposabljanja, zdravstvenega varstva (vključno s preventivno oskrbo in duševnim zdravstvenim varstvom) in psihosocialne pomoči.

Kot je predvideno v členu 26 Direktive 2001/55/ES, se lahko otroci brez spremstva, ki ne nadaljujejo poti po tem, ko so bili sprejeti v varstvo v eni od zgoraj navedenih okoliščinah, kljub temu premestijo v državo članico, za katero se šteje, da je v najboljšem položaju za sprejem otroka, po tem ko se v državi članici prvega vstopa opravi ocena interesa otroka.

Države članice so pozvane k sodelovanju, da bi olajšale čezmejno izmenjavo informacij in podatkov o primerih otrok brez spremstva, ki se premeščajo med različnimi jurisdikcijami EU.

Kot je navedeno zgoraj, države članice pozivamo, naj izvajajo vse potrebne kontrole in čim bolj izkoristijo Schengenski informacijski sistem. Takoj ko bo prenovljeni Schengenski informacijski sistem postal operativen, se bo omogočil vnos ne le „reaktivnih“ razpisov ukrepov za pogrešane otroke, temveč tudi „preventivnih“ razpisov ukrepov za:

- otroke, ki jim grozi ugrabitev;
- otroke, pri katerih obstaja tveganje, da bodo nezakonito odpeljani v tujino, ali ki jim je treba preprečiti, da odpotujejo, zaradi njihove lastne varnosti;
- ranljive odrasle osebe, pri katerih obstaja tveganje, da bodo nezakonito odpeljane v tujino, ali ki jim je treba preprečiti, da odpotujejo, zaradi njihove lastne varnosti;

¹⁴ Glej *smernice o pogojih sprejema za mladoletnike brez spremstva*, ki jih je pripravila Agencija Evropske unije za azil – <https://euaa.europa.eu/sites/default/files/Guidance-on%20reception-%20conditions-%20for-unaccompanied-children.pdf>.

- zbiranje informacij o osebah ali predmetih na podlagi poizvedb (poizvedovalnih kontrol) ter
- neznanе iskane osebe za njihovo identifikacijo z uporabo prstnih odtisov, zbranih na kraju hudega kaznivega dejanja.

6. TRGOVINA Z LJUDMI

Za položaj oseb, ki bežijo iz Ukrajine, se uporabljata Direktiva 2011/36/EU (v nadaljnjem besedilu: direktiva EU o boju proti trgovini z ljudmi)¹⁵ in zakonodaja, ki je direktivo prenesla v pravne sisteme držav članic, če so izpolnjeni pogoji iz navedenih pravnih instrumentov. Nacionalna zakonodaja, s katero se je prenesla direktiva EU o boju proti trgovini z ljudmi, vključuje ukrepe za zmanjšanje tveganj vseh oblik izkoriščanja, povezanih s trgovino z ljudmi, in povpraševanja po njih.

Večina ljudi, ki bežijo iz Ukrajine, so ženske in otroci. Trgovci z ljudmi, zlasti organizirane kriminalne združbe, bi lahko izkoristili njihovo ranljivost za vse oblike izkoriščanja, povezanega s trgovino z ljudmi, zlasti za namene spolnega izkoriščanja ali izkoriščanja delovne sile. Države članice se močno spodbuja, da uvedejo ustrezne preventivne ukrepe, posebej namenjene za osebe, ki bežijo iz Ukrajine. To lahko vključuje zagotavljanje informacij o tveganjih trgovine z ljudmi v jeziku, ki ga osebe, ki bežijo iz Ukrajine, razumejo, v primeru otrok brez spremstva pa na otroku prijazen in starosti primeren način, in sicer na mejnih prehodih in v nastanitvah, pa tudi pristojnim organom in organizacijam civilne družbe, ki bodo verjetno v stiku s temi ljudmi. Take informacije bi morale biti na voljo tudi na spletu in bi morale vsebovati telefonsko številko za klic v sili, ki bi bila v več jezikih na voljo 24 ur na dan in 7 dni v tednu.

Zelo je pomembno ozaveščanje ključnih strokovnjakov, za katere je verjetno, da bodo prišli v stik z morebitnimi žrtvami trgovine z ljudmi in s skupnostmi sprejemnicami. Posebno pozornost bi bilo treba nameniti mladoletnikom brez spremstva, ker so zaradi svojega položaja še bolj ranljivi. Ustanove za varstvo otrok (npr. sirotišnice, šole, rejništvo) bi morale biti posebej obveščene o tveganjih trgovine z ljudmi in postopkih, ki jih je treba upoštevati v takih primerih.

Z ustreznim usposabljanjem in izobraževanjem zadevnih organov kazenskega pregona in mejnih organov bodo ti lahko pozorni na posebej ranljive kategorije oseb, ki bežijo iz Ukrajine, da se prepreči trgovina z ljudmi in identificira morebitne žrtve v zgodnji fazi. Prizadevanja za identifikacijo bi morala vključevati telefonske številke za klic v sili, ki bi bile v več jezikih na voljo 24 ur na dan in 7 dni v tednu za prijavo primerov pristojnim organom in za napotitev žrtev na ustrezne službe za pomoč, podporo in zaščito.

Države članice bi morale zagotoviti, da je njihov nacionalni mehanizem za napotitev v celoti operativen, da bi izboljšali zgodnje odkrivanje žrtev trgovine z ljudmi ter pomoč in podporo zanje. Sodelovanje med azilnimi organi, mejnimi organi, organi kazenskega pregona in pravosodnimi organi bi bilo treba zagotoviti tako znotraj držav članic kot z drugimi državami članicami. Ustrezne informacije o čezmejnih primerih bi bilo treba izmenjati prek kanalov EU za policijsko in pravosodno sodelovanje, vključno z Europolom in Eurojustom.

Za zgodnje odkrivanje žrtev trgovine z ljudmi ter za pomoč in podporo žrtvam se nacionalne organe močno spodbuja k sodelovanju z organizacijami civilne družbe. Če se odkrijejo

¹⁵ Direktiva 2011/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. aprila 2011 o preprečevanju trgovine z ljudmi in boju proti njej ter zaščiti njenih žrtev in o nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2002/629/PNZ.

konkretni primeri trgovine z ljudmi, bi bilo treba žrtvam zagotoviti pomoč, podporo in zaščitne ukrepe, določene v direktivi EU o boju proti trgovini z ljudmi, takoj ko organi utemeljeno sumijo, da je bila oseba morda izkoriščena, in to ne glede na to, ali je pripravljena sodelovati v kazenskih preiskavah, pregonu ali sojenjih. To bi moralo vključevati vsaj življenjski standard, ki lahko zagotovi preživetje žrtev, z ukrepi, kot so zagotavljanje ustrezne in varne namestitve in materialne pomoči, pa tudi potrebno zdravljenje, vključno s psihološko pomočjo, svetovanjem in obveščanjem ter prevajanjem in tolmačenjem, kadar je to primerno.

V primerih, ki vključujejo otroške žrtve, je najpomembnejše, kaj je v njihovem interesu, in omogočiti jim je treba takojšen dostop do pomoči, podpore in zaščite. Države članice zagotovijo tudi trajne rešitve za mladoletnike brez spremstva glede na to, kaj je v njihovem interesu.

7. DOSTOP DO AZILNEGA POSTOPKA

V skladu s členom 17 Direktive 2001/55/ES imajo osebe, ki uživajo začasno zaščito, pravico, da kadar koli vložijo prošnjo za mednarodno zaščito. V tem primeru se uporabljajo določbe pravnega reda na področju azila, vključno z evidentiranjem prosilcev v sistem Eurodac. Enako velja za upravičence do ustrezne zaščite v skladu z nacionalnim pravom, kot je navedeno v členu 2(2) sklepa Sveta.

Brez poseganja v pravico do vložitve prošnje za mednarodno zaščito bi bilo treba upravičence do začasne zaščite seznaniti s tem, katere pravice bi jim bile priznane s tem statusom.

Države članice lahko tudi določijo, da začasne zaščite ni možno uživati hkrati s statusom prosilca za mednarodno zaščito, medtem ko se prošnje obravnavajo (člen 19 Direktive 2001/55/ES).

Zato je zelo pomembno, da je oseba v celoti seznanjena s tem, katere prakse država članica uporablja, da se ji omogoči, da se odloči, ali bo zaprosila za mednarodno zaščito poleg dovoljenja za prebivanje, ki dokazuje njen status začasne zaščite.

Kadar se oseba, ki je upravičena do začasne zaščite ali ustrezne zaščite v skladu z nacionalnim pravom, odloči, da bo zaprosila za mednarodno zaščito, in se ji po obravnavi ne podeli status begunca ali subsidiarna zaščita, ta oseba v skladu s členom 19(2) Direktive 2001/55/ES uživa ali še naprej uživa začasno zaščito ali ustrezno zaščito v skladu z nacionalnim pravom v preostalem obdobju zaščite.

Kadar se obravnava prošnje za mednarodno zaščito ne konča v obdobju začasne zaščite ali ustrezne zaščite v skladu z nacionalnim pravom, jo je treba v skladu s členom 17(2) Direktive 2001/55/ES zaključiti po koncu začasne zaščite.

Uporaba uredbe Dublin III

Kadar oseba, ki je upravičena do začasne zaščite ali ustrezne zaščite v skladu z nacionalnim pravom ali jo uživa, vloži prošnjo za mednarodno zaščito, se za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje navedene prošnje, uporablja Uredba (EU) št. 604/2013¹⁶ (v nadaljnjem besedilu: uredba Dublin III). V skladu z navedeno uredbo se odgovorno državo

¹⁶ Uredba (EU) št. 604/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vloži državljani tretje države ali oseba brez državljanstva.

članico določi na podlagi objektivnih meril¹⁷, ki se uporabljajo za različne scenarije, vključno z izdajo dovoljenj za prebivanje za začasno zaščito¹⁸.

Komisija pri uporabi dublinske uredbe državam članicam močno priporoča, naj upoštevajo duh izjave Sveta, ko je sprejel Izvedbeni sklep Sveta (EU) 2022/382, da bi se zmanjšal pritisk na države članice, ki se soočajo z množičnimi prihodi. Glede na to, da lahko oseba, ki je upravičena do začasne zaščite ali ustrezne zaščite v skladu z nacionalnim pravom, uživa svoje pravice v kateri koli državi članici, se v primeru, ko ta oseba zaprosi za mednarodno zaščito, močno poziva državo članico, v kateri je bila prošnja vložena, naj prevzame odgovornost za obravnavanje prošnje na podlagi diskrecijske klavzule iz člena 17(1), kadar bi bila v skladu z merili o odgovornosti¹⁹ iz uredbe Dublin III odgovorna država članica, ki se sooča z množičnimi prihodi, da bi zmanjšali pritisk na to državo članico.

Pristop, ki ga predlaga Komisija, bi moral tudi zmanjšati tveganje večkratnih prošenj, vloženi v več državah članicah, s čimer bi razbremenili azilne sisteme.

Kar zadeva ponovno združitev družin, Komisija poziva države članice, naj hitro sodelujejo, da bi zagotovili hitro združitev družinskih članov.

8. POMOČ PRI REPATRIACIJI

V skladu z operativnimi smernicami za upravljanje zunanjih meja²⁰ bi bilo treba v Unijo sprejeti vse osebe, ki bežijo pred vojno v Ukrajini, vključno s tistimi, ki morda niso upravičeni do začasne zaščite ali, kadar je to ustrezno, zaščite v skladu z nacionalnim pravom.

Osebam, ki niso upravičene do začasne zaščite ali, kjer je ustrezno, ustrezne zaščite v skladu z nacionalnim pravom in nimajo pravice do bivanja na ozemlju držav članic na podlagi prava Unije ali nacionalnega prava, bi bilo treba vrniti v njihove države izvora.

Komisija priporoča, da države članice v skladu s členom 6(4) direktive o vračanju²¹ izdajo nacionalna dovoljenja za časovno omejeno prebivanje iz humanitarnih razlogov. To bi osebam v tem položaju zagotovilo lažji dostop do osnovne pomoči, vključno z nastanitvijo, socialno in zdravstveno oskrbo, dokler se ne vrnejo v domovino.

Medtem ko so za varno vrnitev svojih državljanov, ki so obtičali v EU, v prvi vrsti odgovorne tretje države izvora, bi se morale države članice usklajevati z organi teh držav, da bi olajšale in podprle organizacijo operacij repatriacije. Po potrebi bi morale druge države članice in/ali Komisija in visoki predstavnik zagotoviti posebno pomoč v podporo vzpostavljanju stikov z organi določenih tretjih držav za repatriacijo.

Države članice bi morale zadevnim osebam zagotavljati podporo in pomoč, olajšati stike s pristojnimi konzularnimi organi države izvora in po potrebi zagotoviti finančno pomoč za repatriacijo s komercialnimi leti. Države članice lahko skupaj organizirajo lete za repatriacijo, tudi z operativno in logistično podporo Evropske agencije za mejno in obalno stražo (Frontex). Agencija Frontex lahko zagotovi operativno podporo, če to zahtevajo zadevne

¹⁷ Objektivna merila po pomembnosti so prisotnost družinskih članov v državi članici, izdaja vizuma ali dovoljenja za prebivanje, nezakonit vstop v EU ali vstop brez vizumske obveznosti. Kadar se ne uporablja nobeno od teh meril, je odgovorna prva država članica, v kateri je bila prošnja vložena.

¹⁸ Člen 2(1) in člen 12 Uredbe (EU) št. 604/2013.

¹⁹ Merila iz členov 12–15 ali člena 3(2), prvi pododstavek, Uredbe.

²⁰ Sporočilo Komisije – Operativne smernice za upravljanje zunanjih meja za poenostavitev prehajanja mejah med EU in Ukrajino (C(2022) 1404 final).

²¹ Direktiva 2008/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o skupnih standardih in postopkih v državah članicah za vračanje nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav (UL L 348, 24.12.2008, str. 98).

države članice, na primer z rezervacijo sedežev na komercialnih letih ali organizacijo čarterskih letov, če je to potrebno zaradi števila oseb za repatriacijo.

9. ZAGOTAVLJANJE INFORMACIJ Z DOKUMENTOM/LETAKOM (ČLEN 9 DIREKTIVE O ZAČASNI ZAŠČITI)

V skladu s členom 9 Direktive 2001/55/ES morajo države članice osebam, ki uživajo začasno zaščito, zagotoviti dokument/letak z informacijami v jeziku, ki ga verjetno razumejo in v katerem so jasno določene ustrezne določbe v zvezi z začasno zaščito (ugotovljene ugodnosti, pravice in obveznosti, ki izhajajo iz začasne zaščite). Komisija je objavila vprašanja in odgovore v zvezi z Direktivo 2001/55/ES na naslednji povezavi: https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/stronger-europe-world/eu-solidarity-ukraine_sl. Države članice jih lahko uporabijo za izpolnitev te obveznosti ob upoštevanju zahteve glede jezika. Komisija pripravlja tudi kodo QR, ki jo bo mogoče skenirati, da se olajša dostop do informacij. Komisija spodbuja države članice, naj vzpostavijo podobna spletišča, ki bodo prilagojena posebnostim nacionalnega okvira in bodo povezana s spletiščem Komisije, da se tako ustvari enotna vstopna točka za vse zadevne osebe. Tudi otrokom bi morale biti informacije razumljive, pri čemer je treba upoštevati njihovo starost in zrelost.

Kar zadeva premestitve v drugo državo, bi bilo treba v sodelovanju s Komisijo in drugimi državami članicami pripraviti posebne informacije, ki bi jih bilo treba zagotoviti, preden te osebe privolijo v premestitev.

10. INFORMACIJE, KI JIH JE TREBA SPOROČITI PREK MREŽE EU ZA PRIPRAVLJENOST NA MIGRACIJE IN KRIZNO UPRAVLJANJE

Za zagotovitev pravilnega izvajanja sklepa Sveta in v skladu s členom 7(2), členoma 19 in 25, členom 26(2) ter členom 27(1) in (2) Direktive 2001/55/ES Komisija poziva države članice, naj v okviru načrta zagotovijo naslednje informacije:

- razširitev začasne zaščite na dodatne kategorije razseljenih oseb;
- splošne zahteve in sprejemne zmogljivosti za premestitve;
- podatke o številu oseb, ki uživajo začasno zaščito;
- število državljanov tretjih držav, ki imajo dovoljenje za stalno prebivanje iz Ukrajine in ki uživajo začasno zaščito ali drugo zaščito, ter
- informacije o nacionalnih zakonih in drugih predpisih v zvezi z izvajanjem začasne zaščite.

Zagotovijo lahko tudi informacije o razmerah v Ukrajini, ki so neposredno povezane z gibanjem oseb in njihovim položajem; predvidevanju nadaljnjih prihodov v EU; razmerah na meji in pred njo, ovirah za pretočnost izhodov in ukrepih za olajšanje tranzita na meji; razmerah pri sprejemu in potrebah; številkah in postopkih za mladoletnike brez spremstva; položaju državljanov tretjih držav, ki niso državljani Ukrajine, in s tem povezani potrebi po pomoči; zagotavljanju dvostranske podpore drugim državam članicam ter informacije o številu oseb, ki se nameravajo preseliti v drugo državo članico. Obseg in narava informacij, ki se zahtevajo od držav članic, se bosta prilagodila glede na spreminjajoče se razmere v okviru mreže EU za pripravljenost na migracije in krizno upravljanje.

Zbrane informacije se bodo uporabile tudi v okviru solidarnostne platforme oziroma enotne ureditve EU za politično odzivanje na krize (IPCR).